

## JISŌS KE EAR ʎOTAK IM RŪTTOʎOK

Kōttōpar ko an katak in:

- Kwaʎok wāween an Anij jerbale aolep men ilo iien an Jisōs ʎotak.
- Kwaʎok bwe Jisōs ej Anij.
- Kwaʎok bwe Jisōs e ʎotak ilo Betleem im rūttoʎok ilo Nazaret.
- Kwaʎok bwe e jimwe an armej kabuñ ñan Jisōs.

Melele ko relap ilo katak in:

- Jen lo bwe Anij ej kōjparok kallimur ko An.
- Jen lo bwe ejjeʎok e maroñ bōbrae jermal an Anij.
- Jen lo bwe Jisōs ej armej im Anij.
- Jen lo bwe emman kabuñ ñan Jisōs.

Etto an armej kattar Ri Lomōor eo. Ke Jisōs e ʎotak, Ear kajejjet elōñ naan in rūkanij ilo Kallimur Mokta. Meñe Setan ear kajjioñ in bōbrae plan ko an Anij, e tōprak wōt pepe ko an Anij, bwe ejjeʎok e maroñ in kōkkure ankilaan.

### 1. Pok eo an Josep

Emōj an Meri kallimur bwe enaaj pāleik Josep. Ke Josep ear roñ bwe e bōrōro Meri, ear pok. Ear jeʎā bwe re jañin mare, im re jañin pād ippān doon. Ekkar ñan manit eo aer, ñe ruo rej kallimur bwe ren mare, innām wāween eo wōt ñan joʎok men in ej kōmman pepa in jepel (āinwōt armej in raan kein rej kōmmane ke emōj aer mare innām rej jepel).

Josep ear maroñ in kōmman men in, im e maroñ kar kwaʎok ñan ro jet bwe Meri e bōrōro, ak ajri eo e jab nejin. Bōtab, kōn an Josep yokwe Meri, ear jab kōnaan kōjjeʎā kake. Ear kōnaan kōmmane ilo ettino bwe en jab men in kajookok ñan Meri.



*Matu 1:18,19 Im wāween Jisōs Kraist ʎotak āinwōt in: Ke Meri jinen im Josep rejro karōk doon, mokta jān airro pālele, ar lo an bōrōro kōn Jetōb Kwōjarjar. 19 Innām Josep pāleen, bwe emman mwilin, im e jab kōnaan kajook e imaan mejān armej, ej ʎōmṅak bwe en nooj an joʎok e.*

### 2. Juon enjeʎ ej kōmmeleleik Josep.

Emōj ke an Meri pād ippān juon emmaan? Jaab. Innām ewi wāween an bōrōro? Anij ear kōmman bwe en bōrōro.



*Mt 1:20,21 A ke ej ʎōmṅak kōn men kein, lo, enjeʎ in Irooj ej weaak tok ñan e ilo tōṅak im ba, “Josep, nejin Devid, kwōn jab mijak in bōk pāleṅ Meri, bwe an bōrōro kōn Jetōb Kwōjarjar. Im enaaj keotak nejin maan, im kwō naaj likūt etan Jisōs; bwe E naaj lomōoren ro doon jān jerōwiwi ko aer.”*

\* **Anij ej kōnono ippān armej.**

Anij ear jab likūt bwe Josep en pok wōt ak bwe en jepel jān Meri. Josep ear juon armej emman eo ear tōmak Anij. Anij ear jilkinlōk juon enjel bwe en kōmmeleleik Josep bwe Meri e jañin pād ippān jabdewōt emmaan im bwe an bōrōro ej jān Jetōb Kwōjarjar eo.



Enjel eo ej kōnono ippān Josep.

Kab, enjel eo ear ba ñan Josep bwe etan niñniñ eo enaaj Jisōs, bwe Enaaj lōmooren armej jān jerōwiwi ko aer. Elōñ āt ko etan Jisōs. Immanuel melelein Anij ippedwōj. Jisōs melelein Jeova ej lōmoor. Etke jej aikuj juon Ri Lōmoor? Kōnke kōj armej, je nana, im ejjelōk men je maroñ kōmmane ñan make lōmoored jān nana ko ad.

\* **Anij e tiljek, im E jab oktak.**

Anij ear jilkintok Ri Lōmoor eo āinwōt An kar ba. Josep ear tōmak Anij im bōk Meri bwe en pāleen.

### 3. Jisōs ear lotak ilo Betleem.

An lotak ilo Betleem ej kamool bwe e Ri Lōmoor eo emōj kallimur kake.



*Matu 2:1 Im ke Jisōs ear lotak i Betleem i Judia ilo raan ko an Herod kiñ...*

Ewi tokjān men in? Ewor jikin aō lotak im ewor jikin am lotak, bōtab men in ejab kwałok bwe kōj ri utiej ak armej ro re aorōk. Unin an aorōk ej kōnke juon ri kanaan ear kwałok jikin lotak an Jisōs tarrin 500 bukwi year ko mokta jān an lotak.



*Maika 5:2 “Ak kwe, Betleem an Eprata, meñe kwō dik iaan toujin ko an Juda, jān kwe enaaj itok ñan Eō Eo enaaj Irooj ioon Israel, im An wałoktok ej jān etto, aet, jān indeeo.”*

Eoon in ej ba ta? An wanmaanlōk ej jān etto, jān indeeo. Ilo iien an Maika je eoon in Jisōs e jañin lotak, bōtab ej ba ta? An wanmaanlōk, ak ilo bar juon wāween ba, kōmman ko an, rej jān etto, jān indeeo. Ewi wāween bwe kōmman ko an juon eo me e jañin lotak ren maroñ in jān etto ak jān indeeo? Eoon in ej kwałok bwe Jisōs ej Anij.



*Sam 90:2 Mokta jān an toł ko wałok, ak Kwaar kōmanman lał im āne, jān indeeo ñan indeeo, Kwe Anij laplap.*

Baibōl ej jiroñ kōj bwe Josep im Meri raar jokwe Nazaret. Kallimur Mokta ej ba bwe Ri Kapet enaaj lotak ilo Betleem. Betleem ej jiljilimjuoñoul mile etto lōk jān Nazaret. Ke Meri ear bōrōro ear lōmñak in pād wōt ilo Nazaret. Āinwōt ad jelā, juon kōrā ejab kōnaan ito-itak ñe epaak iien an keotak. Innām ta eo ear kōmman bwe ren etal ñan Betleem? Anij e kajoor, im Anij wōt e jelā men otemjej. Ear kōmmakūti būruōn juon kiiñ ełap bwe en kōmmane juon kien.



*Luk 2:1,3-5 Im ilo raan ko, juon kien ej ilōk jān Sizar Augōstōs bwe ren je ri lał otemjej.*

[3] Im er otemjej rej ilok bwe ren jeje er, jabdewot iaer nan jikin kweilok eo an. [4] Im barainwot Josep ear wanlonlok jan Galili, jan jikin kweilok Nazeret, nan Judia, nan jikin kweilok an Devid, na etan Betleem, bwe e ilo bwijin im nukun Devid, [5] Bwe ren je e, ippan Meri mokta jan airro palele, im e bororo

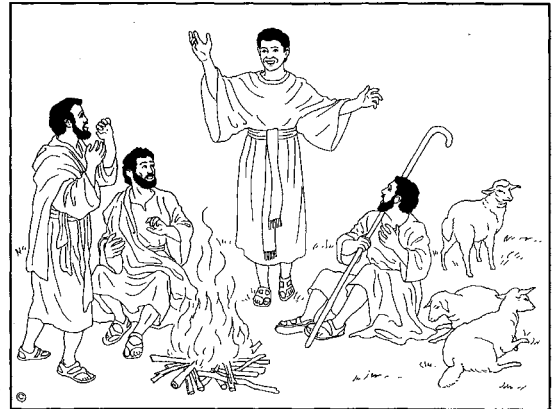
Ilo tor eo an Jisos, Siser ear irooj ioon e nanin aolepen la. Aolep citizen ro an Rome raar kabun nan Sisar ainwot juon anij. Jeova ear kabwijere Sisar bwe en ka kien rot in. Kon men in Josep im Meri raar aikuj etal nan Betleem. Im kon aer etal nan Betleem, Jisos ear lotak ie im kamool bwe E Nejin Anij.

#### 4. Enjel ro rej kamool bwe Jisos ej Ri Kapit eo.

Ke Jisos ear lotak, enjel in Irooj ear etal im kwalok kon men in nan jet seperd.



*Luk 2:11 Bwe rainin e lotak nan kom ilo jikin kweilok an Devid, Ri Lomoor, E Kraist Irooj.*



Lukkuun melelein naan in enjel ej ri jelok. Anij ear jilkin-tok enjel ro bwe ren kojje laik seperd ro bwe Jisos ej Ri kapit (“Kraist”) eo emoj kallimur kake. Raar barainwot kamool bwe Jisos ej Anij. Elmān? Ekwe, raar ba bwe Jisos ej Irooj. Eloñ jete Irooj? Mool bwe eloñ irooj ro ilo la in, ak enjel raar jab konono kon irooj in kien, ak jet kain ri utiej ro ioon la in.



*Jerbal 10:36 Naan eo Ear jilkinlok nan ro nejin Israel, im kwalok gospel eo kon Jisos Kraist (E Irooj ioon otemjej).*

Ta melele in men in? Jej ba wot Anij ej Irooj ioon men otemjej. Ta eloñ ruo Irooj ke? Ta eloñ juon Irooj elap im juon irooj edik ke? Jaab, juon wot.



*Revelson 17:14 Rein renaaj tarihaek Lamb eo, im Lamb enaaj bok anjo ioer, bwe Ej Irooj in Irooj ro, im Kiiñ an kiiñ ro ...*

#### 5. Jisos ej Anij ilo kanniok.



*Jon 1:1 Ilo jinoin Naan eo, im Naan ippan Anij, im Naan Anij.*

Won in “Nāan eo?”



*Jon 1:14 Im Naan ear kanniok im pad ipped, (im jaar kallimjek An aiboojoj, aiboojoj ainwot an juon wot ri keotak jan Jemān) e obrak kon jouj im mool.*

Je jab maron make kepaaklok Anij bwe koj ri nana. Naan in jiron ko an Anij re pen. Re ban oktak-“Onjan jerowiwi mej.” Wanok eo an Anij e ban kotlok bwe En kaje ddon nana ko ad. Anij e jab maron ba, “Ainwot juon. Ejjelok jorraan.” Juon wot men enaaj medek Anij- ad kollā onjan ad jerowiwi. Juon wot men enaaj kollajrak koj nan Anij- bwe jen wanok joan wot E. Ejjelok kajjitok bwe jej bani men kein. Enin un eo bwe jej aikuj e juon Ri kollajrak. Ej aikuj bwe en Anij, bwe en maron in kawānok

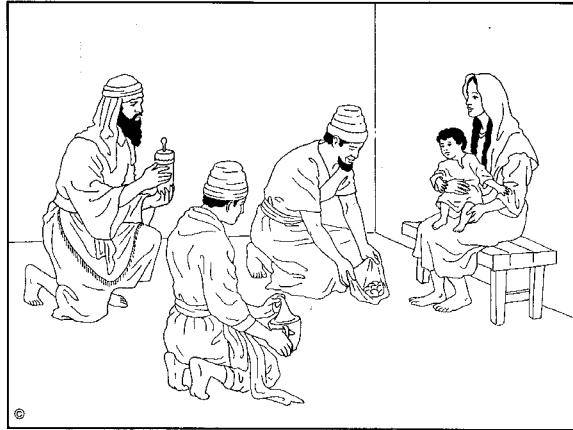
kōj joñan wōt E. Ej aikuj bwe en armej, bwe En maroñ in bōk nana ko ad im kōllā oñean ad jerōwiwi. Jisōs ej Anij itok ilo kanniōk. Anij ear erom armej bwe En kōllā oñean nana ko ad.

## 6. Ri Kanpil ro raar kappukot Jisōs.



*Matu 2:1 Im ke Jisōs ear lotak i Betleem in Judia ilo raan ko an Herod kiiñ, lo, jet ri kanpil raar itok jān reear ñan Jerusalem.*

Je jab jeļā etke ri kanpil rein raar jeļā kōn Jisōs. Ri Kanpil rein raar kain eo me re lukkuun mālōtlōt im raar katak kōn elōñ men. Bōlen raar read jān Kallimur Mōkta im meļeļe bwe juon Ri Lōmōḡor enaaj itok jān Israel im jān bwij eo an Juda.



*Bwinbwin 24:17 Ña ij loe, a jab kiiō; ij reiļok ñan e, a jab epaak; juon iju enaaj waļok jān Jakob, im juon septer enaaj lōñļok ilo Israel...*

Men eo je bwiloñ kake ej bwe raar itok jān juon jikin ettoļok bwe ren pukōt Jisōs. Raar joļok iien im jāān bwe ren itok im lo E.

## 7. Kiiñ Herod im Ri Ju ro raar jab kappukot Jisōs.



*Matu 2:3-5 Ke Herod kiiñ ear roñjake, ej kūmkūm, im ri Jerusalem otemjej ippān. [4] Im ke e ar kokweiloklōk pris relap im skraib otemjej an armej rañ ej kajjitōk ippāer ewi ijo Ri Kraist enaaj lotak ie. [5] Im re ba ñan e, “Ilo Betleem in Judia...”*

Etke Herod im ri Ju ro raar jab pojak in karuwaneneik Jisōs Kraist? Etke raar jab kappukot E? Parisi im Skraib ro raar jeļā Naan in Anij jān jabdewōt bar juon armej ioon laļ in. Raar jeļā Naan in Anij jān ri kanpil ro! Ke Herōd ear kajjitōk ippaer bwe ren ba kajjien jikin an Jisōs lotak, re mōkaj im uwaak.

Herod ear mijak. Ear jab kōñaan bwe en aikuj kōttāik e ñan bar juon. Pris ro im skraib ro raar jeļā kobban Naan in Anij, ak raar jab pukot Anij ilo mool. Raar jab lōmḡak bwe eļap aer aikuj juon Ri Lōmōḡor kōnke raar nejin Ebream, im raar kajjioñ in kōjparok kien ko an Anij. Raar jab meļeļe bwe e jab bwe aer kajjioñ im bwe re lia kadede.

## 8. Ri Kanpil ro Raar kabuñ ñan Jisōs.



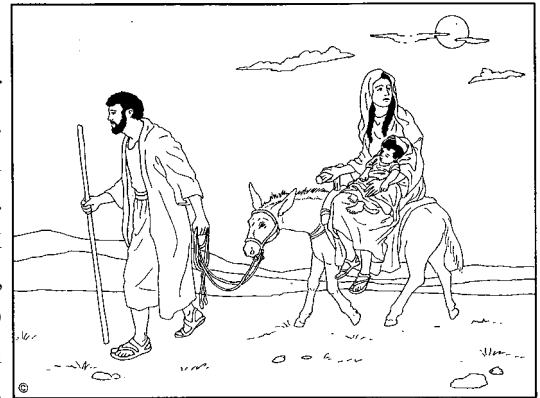
*Matu 2:11 Im rej deļoñ ilowaan eḡ, im lo niñniñ eo ippān jinen Meri; im rej buñpedo im kabuñ ñan E; im ke eḡoj aer erļoke ḡweiuuk ko ḡweier, rej kaḡḡweiuukiuki E; kool, im ijur, im mōr.*

E jīmwe ke bwe raar kabuñ ñan Jisōs? Ekkar ñan kien, armej ren jab kabuñ ñan jabdewōt bar juon ijellokun wōt Anij. Anij ear illu ippaer kōn aer kabuñ ñan Jisōs ke? Jaab, kōnke Jisōs ej Anij itok ilo kanniōk. Ej Anij im Ej armej.

Kōn aer kōṇaan kwaḷok aer koutiej E, ri kanpil ro raar leḷok elōñ men ko re aorōk ñan Jisōs.

## 9. Jisōs ej etal ñan Ijpt innām Nazaret.

Ke eṃōj an ri kanpil ro kabuñ ñan Jisōs, Anij ear ba ñan er bwe ren bōk bar juon iaḷ ke rej roḷ bwe Herod en jab lo er. Herod ear kōṇaan ṃan Jisōs! Kar ṃokta, Setan ear jermal ilo būruon Pero bwe en ṃan aolep ḷaddik iaan ro ri Israel. Ear kōṇaan bwe en jako bwij eo an Israel bwe en jab tōprak Ri Lōṃoḷ eo. Bōtab, e jab tōprak pepe eo an Setan. Kiiō, Setan ear bar kajjioñ bwe en jako Ri Lōṃoḷ eo, ak e jab tōprak. Anij ear kōṇnaanōk Josep bwe Herod enaaj kajjioñ in ṃan Jisōs, innām Ear ba bwe Josep en bōk Meri im Jisōs im etal ñan Ijpt.



*Matu 2:13 Im ke re mootḷok, lo, enjel in Irooj ej weaaktok ñan Josep ilo tōṇak im ba, “Kwōn jerkak im bōk niñniñ im jinen, im ko ñan Ijpt, im kwōn pād ie ñan iien eo Inaaj ba ñan eok; bwe Herod enaaj pukot niñniñ ne bwe en ṃan E.”*

### \* **Anij e jelā men otemjej.**

Herod ear jilkinḷok jet ri tariṇae im ṃan aolep ḷaddik ilo Betleem me ruo aer year im dikḷok.



*Matu 2:16-18 Innām Herod, ke e jelā bwe ri kanpil raar kajekdoḷon e, eḷap an illu, im ej jilkinḷok im ṃan ḷadik ro otemjej rej pād ilo Betleem im āne otemjej iturin, rūttaer ruo iio im redik jān er, āinwōt tōr eo ear kanooj jelā kake jān ri kanpil ro. [17] Innām ar kaṃool naan ri kanaan Jeremaia ear kōnono im ba, [18] Ar roñ ainikien i Rema, limō, im jañ, im liaajlōḷ, Rejel e jañūt ro nejin; im bwe re jako, e jab kōṇaan bwe armej ren kaaenōṃṃan būruon.*

Anij ear kōjparok Jisōs. Ejjelok e maroñ bōbrae an Anij kōṃṃan ankilaan.

Ke e mej Herod, Anij ear jilkinḷok juon enjel bwe en ba ñan Josep bwe en bōk Meri im Jisōs im roḷ ñan Israel.



*Matu 2:19-20 A ke Herod e mej, lo, enjel in Irooj ej weaaktok ilo tōṇak ñan Josep i Ijpt, im ba, “Kwōn jerkak im bōk ḷadik im jinen, im ilok ñan āne in Israel, bwe re mej ro raar kōṇaan ṃan ḷadik ṇe.”*

Joseph, Meri, im Jisōs raar etal ñan Nazaret, im ijo Jisōs ear dik im rūttoḷok ie. Jisōs ear juon ajri e weppān im ejjelok An jerōwiwi. Aolep armej ro jet ilo laḷ in jān Adam im Iv tok ñan kiiō rej jerōwiwi, ak Jisōs ear jab jerōwiwi. Ejjelok juon iien im ear abwin pokake, riab, bait, bōt, utiej būruon, ak nana ko jet. Ear pokake Josep im Meri, im Ear pokake Anij ilo men otemjej.

Kajjitōk ko:

1. Ta meļeļein āt in “Immanuel”?
2. Etke Josep ear pok ke ear roñ bwe e bōrōro Meri?
3. Etan jikin kweilōk eo im Jisōs ear ļotak ie?
4. Ekkar ñan book in Maika, wōn Jisōs?
5. Ke enjeļ eo ear kōnono ippān seperd ro, ear ba ta kōn Jisōs?
6. Wōn ej “Naan eo” me Jon ej kōnono kake ilo Jon 1:1-18?
7. E jimwe ke an ri kanpil ro kabuñ ñan Jisōs?
8. Ri Ju ro raar kijerjer kōn ļotak eo an Jisōs ke?
9. Ri Ju ro raar jeļā ke tu ia eo im Jisōs enaaj ļotak ie?
10. Ewi wāween aer jeļā?
11. Ta ļōmņak ko an Herod ke ear roñ bwe e ļotak Jisōs?
12. Jisōs ear dik im rūttoļok ia?
13. Ilo wāween rot Jisōs ear oktak jān ajri ro jet?
14. Eņōj ke an bar juon armej mour me ejjeļok an jerōwiwi?